

Bruxelles, 11. prosinca 2023.
(OR. en)

16699/23

Međuinstitucijski predmet:
2023/0457(NLE)

POLCOM 312
WTO 196
SERVICES 63

PRIJEDLOG

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	11. prosinca 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 784 final
Predmet:	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru 13. ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije o pristupanju Unije Komorâ WTO-u

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 784 final.

Priloženo: COM(2023) 784 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.12.2023.
COM(2023) 784 final

2023/0457 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru 13.
ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije o pristupanju Unije Komorâ
WTO-u**

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku Vijeća kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru 13. ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije („WTO”) u vezi s predviđenim donošenjem odluke o pristupanju Unije Komorâ WTO-u.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („Sporazum o WTO-u”)

Sporazumom o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („Sporazum o WTO-u”) nastoje se ostvariti ciljevi navedeni u preambuli tog sporazuma. Sporazum je stupio na snagu 1. siječnja 1995.

Europska unija („EU”) stranka je Sporazuma.¹ Svih 27 država članica EU-a također su stranke Sporazuma. WTO može donositi odluke u skladu s postupcima utvrđenima u Sporazumu o WTO-u.

2.2. Ministarska konferencija Svjetske trgovinske organizacije

Ministarska konferencija najviše je tijelo za donošenje odluka WTO-a, koje se sastaje najmanje jedanput svake dvije godine. Odluke se u skladu s pravom i u praksi donose konsenzusom.

Sljedeći sastanak Ministarske konferencije održat će se od 26. do 29. veljače 2024. u Abu Dhabiju, Ujedinjenim Arapskim Emiratima.

2.3. Predviđeni akt Ministarske konferencije WTO-a i razlozi i ciljevi prijedloga

Tijekom 13. ministarske konferencije („MC13”) WTO-a mogla bi se donijeti odluka u pogledu pristupanja Unije Komorâ (Komori) WTO-u.

Članice WTO-a i Komori u posljednjoj su fazi pregovora o uvjetima pristupanja Komorâ WTO-u. Pregovori su započeli 2007., kada su Komori podnijeli zahtjev za pristupanje WTO-u.

Komisija uvjete pristupanja Komorâ WTO-u, koje podnosi Vijeću na odobrenje, smatra uravnoteženim i ambicioznim paketom obveza za otvaranje tržišta, koji će Komorima, ali i njihovim trgovinskim partnerima u WTO-u, donijeti znatnu korist. Zahtjev Komorâ za pristupanje preispitan je u skladu sa smjernicama Glavnog vijeća WTO-a o pristupanju najmanje razvijenih zemalja.

2.4. Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Multilateralizam je u središtu trgovinske politike EU-a i EU podržava pristupanje trećih zemalja WTO-u pod odgovarajućim uvjetima.

2.5. Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

U skladu s vanjskim djelovanjem i razvojnom politikom EU-a, prijedlogom će se Komori uključiti u multilateralni trgovinski sustav u skladu sa smjernicama Glavnog vijeća WTO-a o

¹ Odluka Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994. o sklapanju u ime Europske zajednice, s obzirom na pitanja iz njezine nadležnosti, sporazuma postignutih u Urugvajskom krugu multilateralnih pregovora (1986. – 1994.) (SL L 336, 23.12.1994., str. 1.)

pristupanju najmanje razvijenih zemalja i uzimajući u obzir ukupne bilateralne trgovinske odnose s Komorima u kontekstu partnerstva EU-a i AKP-a.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Opće napomene

Cilj je ovog prijedloga omogućiti EU-u da se priključi mogućem konsenzusu u WTO-u o donošenju predviđenog akta Ministarske konferencije, odnosno odluke o pristupanju Komorâ WTO-u.

Iako još nije jasno hoće li i u kojoj mjeri članice WTO-a uspjeti postići konsenzus o predviđenom aktu, u skladu s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a Vijeće mora unaprijed utvrditi stajalište koje će EU zauzeti na 13. ministarskoj konferenciji.²

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku koja bi se mogla donijeti na 13. ministarskoj konferenciji o pristupanju Komorâ WTO-u.

Vlada Unije Komorâ podnijela je 12. ožujka 2007. zahtjev za pristupanje WTO-u. Radna skupina za pristupanje Unije Komorâ osnovana je 9. listopada 2007. Deveti sastanak te radne skupine održan je 5. listopada 2023. Multilateralni pregovori o dodatnim područjima povezanim s trgovinom još su u tijeku. Komisija je 2022. u ime EU-a dovršila bilateralne pregovore o sveobuhvatnom skupu obveza Unije Komorâ u pogledu otvaranja tržišta. Očekuje se da će pristupanje WTO-u pozitivno i trajno doprinijeti procesu gospodarske reforme i održivom razvoju Unije Komorâ. EU bi trebao podržati pristupanje Komorâ.

Budući da su pregovori još u tijeku, Komisija očekuje da će Vijeće odluku o stajalištu EU-a o ishodu pregovora donijeti kada se situacija u pogledu relevantnih tekstova dovoljno razjasni, na početku ili tijekom same Ministarske konferencije.

Inicijativa je potpuno u skladu s postojećim odredbama politike. Slične su odluke bile pripremljene za prijašnje ministarske konferencije WTO-a, uključujući zadnju, 10. ministarsku konferenciju WTO-a 2015.³

Sažetak uvjeta pristupanja WTO-u

Raspored obveza: robe i usluge

Tarife za robu

Tarifni raspored Komorâ sastoji se od 6 694 tarifne stavke. Komori preuzimaju obveze za 100 % svojeg rasporeda. Sve su carine *ad valorem*, osim četiriju tarifnih stavki za rižu. Komori će primjenjivati završne obvezujuće stope od datuma pristupanja:

- industrijska roba: prosječna završna obvezujuća stopa za nepoljoprivredne proizvode iznosi 19,3 %,
- poljoprivredni proizvodi: prosječna završna obvezujuća stopa za poljoprivredne proizvode iznosi 23,6 % (najviša carinska stopa iznosi 32 %, za pivo, vino i alkoholna pića).

² Ako bi se, protivno trenutačnim očekivanjima, konsenzus formalizirao međunarodnim sporazumom o izmjeni Sporazuma o WTO-u ili plurilateralnim međunarodnim sporazumom među određenim članicama WTO-a, Komisija bi iznijela potrebne prijedloge u skladu s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a nakon donošenja tekstova i nakon što ih 13. ministarska konferencija ili predmetne države članice WTO-a na 13. ministarskoj konferenciji otvore za prihvatanje.

³ [pdf \(europa.eu\)](https://pdf.europa.eu)

Te prosječne razine tarifa vrlo su ambiciozne za najmanje razvijene zemlje, posebno uzimajući u obzir veličinu i osjetljivost gospodarstva Komorâ.

Usluge

Raspored posebnih obveza Komorâ u području usluga vrlo je sveobuhvatan i ambiciozan s obzirom na njegov status najmanje razvijene zemlje. Komori će preuzeti obveze u pogledu pristupa tržištu i nacionalnog tretmana u brojnim uslužnim sektorima, uključujući stručne, računalne i ostale poslovne usluge, komunikacijske usluge, građevinske usluge, usluge distribucije, usluge obrazovanja, usluge u području zaštite okoliša, financijske usluge (osiguranje i bankarstvo), zdravstvene i socijalne usluge, turističke usluge i usluge povezane s putovanjima, usluge prijevoza (pomorski i zračni prijevoz te pomoćne usluge) te energetske usluge.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „*stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma*”.

Pojam „*akti koji proizvode pravne učinke*” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „*presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije*”⁴.

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Ministarska konferencija WTO-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o WTO-u, koje je u skladu s člankom IV. stavkom 1. Sporazuma o WTO-u ovlašteno za donošenje odluka o svim pitanjima obuhvaćenima multilateralnim trgovinskim sporazumima, pa tako i o odlukama koje proizvode pravne učinke.

Prethodno spomenuti predviđeni akti mogu utjecati na prava i obveze Unije, te su stoga akti koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava.

Predviđenim aktima ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

⁴ Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Glavni cilj i sadržaj predviđenog akta odnose se na zajedničku trgovinsku politiku.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 207. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 207. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

kojom se utvrđuje stajalište koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru 13. ministarske konferencije Svjetske trgovinske organizacije o pristupanju Unije Komorâ WTO-u

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207. stavak 4. prvi podstavak u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Unija je Odlukom Vijeća 94/800/EZ od 22. prosinca 1994.⁵ sklopila Sporazum iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („Sporazum o WTO-u”), koji je stupio na snagu 1. siječnja 1995.
- (2) U skladu s člankom IV. stavkom 1. i člankom IX. stavkom 1. Sporazuma o WTO-u Ministarska konferencija Svjetske trgovinske organizacije („WTO”) može donositi odluke konsenzusom.
- (3) Ministarska konferencija WTO-a na svojem 13. sastanku 26. i 29. veljače 2024. mogla bi donijeti odluku o pristupanju Komorâ WTO-u.
- (4) Primjereno je utvrditi stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Ministarske konferencije WTO-a jer će takva odluka biti obvezujuća za Uniju.
- (5) Pregovori o pristupanju Komorâ WTO-u započeli su 2007. Radna skupina za pristupanje Unije Komorâ osnovana je 9. listopada 2007. Deveti sastanak te radne skupine održan je 5. listopada 2023. Multilateralni pregovori o dodatnim područjima povezanim s trgovinom još su u tijeku. Komisija je 2022. u ime EU-a dovršila bilateralne pregovore o sveobuhvatnom skupu obveza Unije Komorâ u pogledu otvaranja tržišta. Očekuje se da će pristupanje WTO-u pozitivno i trajno doprinijeti procesu gospodarske reforme i održivom razvoju Unije Komorâ. EU bi trebao podržati pristupanje Komorâ,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na 13. ministarskoj konferenciji WTO-a jest sljedeće: priključiti se konsenzusu koji postignu članice WTO-a s ciljem donošenja odluke o pristupanju Komorâ WTO-u.

⁵ SL L 336, 23.12.1994., str. 1.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.
Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće
Predsjednik*